

Huiszwaluwtellingen ten westen van Amsterdam

Paul Tak

De afgelopen 20 jaar telde ik de Huiszwaluwnesten in vijf gebieden in Lijnden, Badhoevedorp en Rozenburg. Van de afgelopen acht jaar staan resultaten per jaar per gebied met het totaal bezette nesten en gemiddelde waarden in Tabel 1.

Oudere gegevens van voor 1996, bijvoorbeeld van de reeds langer verdwenen kolonies in de Sloterveer, zijn voor geïnteresseerden opvraagbaar bij ondergetekende; er zijn overzichten vanaf de jaren '70 en mogelijk nog oudere informatie.

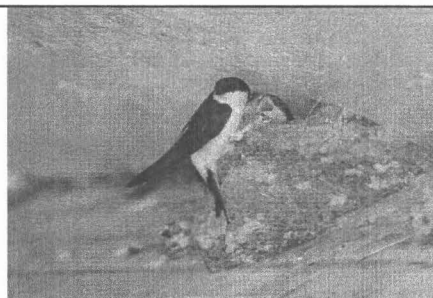

FOTO: NIKKZIJLMANS

Huiszwaluw op nest in Waterland, 5 juli 1997

Lijnden

Na een aantal tegenvallende jaren in de kolonie Lijnden liet dit jaar weer een opleving zien. De kolonie is gehuisvest aan de Lijnderdijk, aan de andere kant van de Ringvaart recht tegenover de Lutkemeerpolder. Bij de werkzaamheden in de Lutkemeerpolder is een groot stuk van de Ringvaartdijk afgegraven. Het zand uit de dijk wordt gebruikt om de grond in de polder bouwrijp te maken. De klei die uit de polder vrijkomt wordt weer gebruikt om de dijk op te vullen. Veel Huiszwaluwen uit Lijnden foerageerden daardoor in de Lutkemeerpolder; er was voldoende materiaal beschikbaar om nesten te bouwen. Een bijkomend voordeel was dat er lange zandwanden ontstonden, die al snel ontdekt werden door Oeverzwaluwen. Het aantal Oeverzwaluwnestgangen bedroeg tussen 60 en 65; het aantal broedparen is naar schatting 15.

Sloterweg

Tegenover dit positieve nieuws staat een negatieve ontwikkeling: de - toch al - teruglopende kolonie van de zuidelijke Sloterweg in Badhoevedorp. Hier worden namelijk langzamerhand de boerderijen en woonhuizen gesloopt. Afgelopen jaar verdween een boerderij die goed was voor 16 nesten (waarvan 15 bezet).

Tabel 1. Aantal bezette nesten van Huiszwaluw per jaar en per gebied in de laatste acht jaren.

jaar	gebied	aantal bezette nesten					totaal
		Lijnden	Sloterweg	Nieuwe-meerdijk	Oude Haagse weg	Rozenburg	
1996		15	17	51	39	18	140
1997		16	15	38	45	16	130
1998		10	16	35	38	15	114
1999		6	20	35	29	17	107
2000		3	17	27	45	22	114
2001		1	24	39	62	24	150
2002		4	19	45	52	12	132
2003		19	10	39	53	9	130
	gemiddelde	9	17	39	45	17	127

Een aantal paren zijn verkast, onder andere naar een woonhuis in de omgeving – goed voor 4 paar vorig jaar – en dit jaar 8 paar. Helaas wordt dit huis aan het eind van dit jaar ook gesloopt.

Aan een boerderij, die is blijven staan en nu tot het veiligheidstrainingcentrum van Schiphol behoort, is 2 paar aan het broeden gegaan. Dankzij wat speurwerk is het mij gelukt om toestemming te krijgen deze boerderij van dichterbij te bekijken. Voordat deze boerderij tot het trainingcentrum behoorde, was de begroeiing er te dicht, zodat er nooit – althans de afgelopen decennia – eerdere broedgevallen zijn geweest. Nu echter de begroeiing weg is en de huizen verdwijnen, is mijn hoop gevestigd op deze plek voor uitbreiding van nestgelegenheid.

Mogelijk heeft de winst van de ene kolonie te maken met de achteruitgang van de andere kolonie; he-melsbreed zijn ze 3 à 4 km van elkaar verwijderd.

Nieuwemeerdijk en Oude Haagse weg

De kolonie Nieuwemeerdijk in Badhoevedorp is de laatste jaren redelijk stabiel. Dit jaar vond er echter iets vreemds plaats. Op een van de huizen bevonden zich maar liefst 19 bezette nesten. Diverse inspecties wezen uit dat de jonge vogels spoedig zouden uitvliegen. Naar ik hoop is dit op tijd gebeurd, want wat schetst mijn verbazing een week na mijn laatste inspectie: ALLE NESTEN WEG!!! Het huis staat namelijk te koop, en wat is er nu lastiger dan schijtende vogels, dat verkoopt niet!

Ik hoop dus maar dat de jongen op tijd zijn uitgevlogen, hoewel ik daar, gezien andere nesten in de buurt, sterke twijfels over heb.

Het voormalige militaire gebouwencomplex aan de Oude Haagse weg, nu bewoond door o.a. kunstenaars, geeft een gunstiger beeld. Deze weg ligt tegenover de Nieuwemeerdijk, aan de overkant van de Ringvaart. Langs de diverse gebouwen zijn vele kunstnesten opgehangen en het aantal broedgevallen is redelijk stabiel.

Rozenburg

De kolonie in Rozenburg loopt steeds meer terug. In 2000 en 2001 is er even een opleving. Na een periode met een aantal dat schommelde tussen 15 en 17 paar, zijn er in deze jaren resp. 22 en 24 paar. Daarna volgde een halvering in 2002 t.o.v. het jaar ervoor en dit jaar waren er nog maar 9 paar. Ook hier verdwijnen steeds meer huizen.

Conclusie

Over het algemeen geeft het totale aantal bezette nesten een redelijk stabiel beeld, met een minimum van 107 in 1999 en een maximum van 150 in 2001. Vooral de Nieuwemeerdijk en de Oude Haagse weg zijn waardevolle kolonies met beide rond de 40 nesten per jaar.

Bij de fluctuaties in het aantal bezette nesten spelen natuurlijke factoren een rol, zoals de omstandigheden in de overwinteringsgebieden van de Huiszwaluw. Op deze factoren hebben wij totaal geen grip. Daarnaast zijn er factoren die moeilijk te begrijpen zijn. Bijvoorbeeld: op een van de huizen aan de Nieuwemeerdijk zit al jaren een redelijk aantal nesten, maar dit jaar lieten de Huiszwaluwen – met een klein aantal – zich pas heel laat in met deze vertrouwde nestplaats. Waarom is mij niet duidelijk. Waar we wel invloed op kunnen uitoefenen is de tegenwoordige manie om alles steriel te houden: de bewoners benaderen met positieve adviezen, iets dat regelmatig resultaat heeft.

Al met al ga ik door op de ingeslagen weg en zullen de kolonies blijvend in de gaten gehouden worden.

Paul Tak, Langswater 604, 1069 EE Amsterdam, PaulTak@zonnet.nl